

KATJA PLUT

Az állatok már elmentek

mi még itt maradtunk
mert mindig maradunk
még a mennydörgés után is
hozzászoktunk hasunk
felett aludni
amely összebb szorul
egyszerre más dolgokkal

aztán mi, túlélők, így szóltunk
a kegyetlen természet kimutatta a foga fehérjét
ahelyett hogy ordítottunk volna az elveszettek
felett érzett fájdalomtól

hozzászoktunk az elalváshoz
hasunk felett
rögtön mikor reggel felkelünk
csak látszatra vagyunk éberek
meghosszabbodunk, amennyire lehet
mérget keverünk és mohón lenyeljük
és úgy teszünk, mintha nem szándékosan haldokolnánk
mert nem tudunk dönteni
sem az egyik, sem a másik oldal mellett.

* *Katja Plut* Novo mestoban született 1979-ben. Itt végezte el a gimnáziumot, majd a ljubljanoi egyetem társadalomtudományi karán szerzett diplomát kommunikáció szakon. A következő önálló versesköteteket adta ki: *Do resničnosti izsanjan svet* (1994, a szerző kiadása – A valóságig megálmodott világ), *Dober tek!* (1997, a szerző gimnazista versei, magánkiadás – Jó étvágyat!), *Ej!* (2001, Založba Goga – Hej!). A *Štafeta hvaležnostit* (2005, Litera – A hála stafétája) Veronikina nagradára jelölték. Utolsó könyve 2012-ben jelent meg a KUD Kentavernél *Dvojnovidni* (Kettőslátás) címmel. Több gyűjteményes kötetben és antológiában is közreműködött, mint legfiatalabb szerzőt tünteti fel az *Antologija slovenskih pesnic* (2007, Založba Tuma – Szlovén költőnk antológiája). Munkásságáért 2007-ben elnyerte a Zlata ptica-díjat.

Ki lesz geomancia*

ülök a víztükörnél
a fejem óriás nagyság
a fejemben nincs idő
a gyökereimmel szívom az éltető tápanyagokat,
ágak, a légkör éltető erejében fürösztve,
keveset osztanak meg, már majdnem maguktól megteltek.

a nagyapák jöttek vigasztalni,
mert veszekedésből szöktem,
a nagyanyák és anyák a földre fektettek.
köztük jártam, és testemmel megértettem,
miért és hogyan létezem. csak még a fejem volt
aztán visszamentem át a hídon
a mezőre
rétegek a klinikai halál állapotában,
csak a tehetetlenségtől mozog
a szembe vág olyan súllyal,
hogy alig látsz valamit is
többnyire bámulsz – csak később
érted meg amikor nincs senki
aki válaszolna
és valamit megeszel
ez a réteg vízszintes és függőleges,
a tüdő kereken szeret
tágulni, ritkán lélegzel
és mikor visszatérsz, talán
kezet nyújt valaki, aki olyan jól nevelt,

az asszony, akit tisztелеk, mellettem ül,
és a többi asszonynak magyarázza magányom fájdalmát,
anélkül, hogy rám nézne, és megkérdezné, hogy vagy,
valószínűleg érződik a kulturális és természetes örökség
akkor is, ha kérdeznének, nem tudnám elmondani a kollektív minták ragacsos, érzéki
felhőit, amiket nem lehet visszatartani,
már próbáltam, de a legtöbb embernek kevesebb szenzora van, vagy már
[gyógyszerfüggő,

ezért futsz az ősök és az emberek közé, akik szeretnek, még ha nem is téged
ott fellélegezhetsz, és megtanulhatod, egyáltalán mi az ördögöt lehet
még itt tenni,
és miért,
akkor is, ha holnapután meghalsz, kedves,
ezt az időt még értelmesen kell felhasználnod,
ha nem, hát annyival jobb,
Viktor Frankl látta Auschwitzban,
hogyan csak az értelem és a halál él

és a halált nem találom,
az öngyilkosságban nem hiszek,
ezért váltam haldoklóssá.

Cerkniško jezero, kegyhely, 2013.06.29.

Elengedett karokkal

A szerelem pedig a csípőmre teszi
a kezét, és felemel a léghuzat tetejére,
elengedett karokkal,
leszögezi a jégfedelelet, és elsodor
minden tiltakozást
- nem lesz golyó, amely valahol megállna,
olyan végtelen, meghatározatlan
és tiszta leszek, hogy a kés nem tud
mit szétvágni;

gyengédségem lesz az erősségem.

Tiszta csendet

*Veronika soha sem volt házas, de megégették.
Jeanne d'Arcot is.
Magdalenát szintén.
Mindhárom megsértődött.*

Ami bátor, az jó,
tegnapelőtt még csak a szerencsések
szemükben fénylő nyuszikkal és a kábultak voltak bátrak,
mivel fekete özvegyek neveltek bele minket
a női nemzetségbe, olyanok, akik nem akarnak hálót fonni,
nehogy valakit megöljenek,

és a férfiak nemzetségébe, akik apakéz és -arc nélkül
400 m magas emberevő pókokká váltak,
alig volt terük a mozgásra és ordításra,
a létezésre dühösen,

erős nemzetségek vagyunk, és jók akarunk lenni, és
enni egymással, nem egymást.
Nem voltam bátor,
csak beszélgetni jöttem,
de te voltál
átöleltél, és nem féltél annyira
a kolostoraink vastag falaitól
néma méhemből
kipiszkáltad a szavakat, mint
kenyér, víz, szomjas, éhes,
Köszönöm Neked:

(ami jön, még nincs, és nem tudjuk, hogy lesz;
csak a *vanból* jöhet létre bármi;
mert nem adom a megörökölt haláloknak,
hogy olyanná rohadjanak, amiket hoztunk,
szerelmet hoztunk és némi félelmet,
ez volt minden;

erősek vagyunk, de nem gyilkolunk,
egyesek akkor sem, amikor kellene.

Ami jön, még nincs, és nem tudjuk, hogy lesz;
csak a *van*ból jöhet létre bármi
és a hálából/játékosságból/
az erekből/csapból/
a keletkezésbenből
a sodrásbanból

és tisztának kell lennie,

főleg ha csend van.)

So long and thanx for all the fi//h

A dagály műanyagot,
mikrokagylókat és delfin demonstrációkat hord,
ezt „tömeges delfinpusztulásnak” hívják, és
nem látszik rá magyarázat.

HA HA
vér csurog a négy betűn.

Aztán az egyiknek eszébe jut, hogy tuti azért van mer
azelőtt szárazföldi lények voltak, és az ösztönök visszahúzzák őket –
HA HA folyékony üresség csorog a négy betűn,
A nagy bölcsesség (Le Grand Bleu),
ahogy a struccok is leszaladnak a lejtős szirteken,
mer ösztönösen repülni akarnak
megállíthatatlanul

Egyes újszülöttek hiperaktívak,
mások füveznek
és azok, akik nem, vagdossák magukat
és a nőiket
és a fiúikat.
E termékek kutatására nincs
pénz, ezért nem látszik rá magyarázat,
hamarosan borotvapengék bukkannak fel
különös formában a pontos vágás érdekében

vanília illattal
lányoknak.

Veszek egy csomaggal, és a delfinekhez csatlakozom,
és belevágom a kibaszott magyarázatot, miért, precízen
kis írott betűkkel a testembe,
mert különben biztosan találnak okot, miért ne olvassanak
a vékony, piros sorok között.

Aláírom majd egy ?-lel.

(Isten veled, és köszönök minden hibát.)

LIPTÁK GYÖRGY: KÖRTE